

Social- och omsorgsförvaltningen

2023-09-18

Dnr SON 2023-343

Social- och omsorgsnämnden

Delårsrapport per den 31 augusti med prognos för helår 2023

Förslag till social- och omsorgsnämndens beslut

1. Delårsrapporten per den 31 augusti med prognos för helår 2023 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärende

Resultatet för social- och omsorgsnämnden till och med den 31 augusti innebär ett underskott med -27 miljoner kronor.

Utfallet i augusti visar ett underskott på minus 16,7 miljoner kronor för insatser enligt lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS), insatser enligt socialförsäkringsbalken (SFB), samt kommunala insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL), (LSS-boenden, assistans, daglig verksamhet), ett underskott på minus 5,2 miljoner kronor för insatser för personer med funktionsnedsättning (socialpsykiatri, framför allt boenden, boendestöd, daglig verksamhet, personligt ombud), ett överskott på plus 7,1 miljoner kronor för vård för vuxna med missbruksproblem (dygnsvård, stödboenden, dagvård missbruk) samt ett underskott på barn och ungdomsvård (dygnsplaceringar, familjehem, öppenvård) minus 7,9 miljoner kronor.

Underskottet för LSS, SFB och HSL beror på skillnad i OPI-ersättningen jämfört med kommunens lön- och priskompensation för de externa boendena, ökade lokalkostnader inklusive elkostnader, ökad kostnad till Försäkringskassan för assistans samt ökad volym för externa placeringar. Kostsamma individuella lösningar ingår nu i ordinarie verksamhet vilket minskat kostnaden.

Underskottet för insatser för personer med funktionsnedsättning påverkas också av ökad OPI-ersättning till externa boenden, ökade lokalkostnader inklusive elkostnader samt att vi har fler externa placeringar med komplexa behov.

Vård för vuxna med missbruksproblem visar ett överskott jämfört med budget. Det beror främst på färre antal dygnsplaceringar, då man konsekvent arbetat med att erbjuda hemmaplans- och öppenvårdslösningar till individerna.

För barn och ungdomsvård beror underskottet till stor del på kostnader för bemanningstjänster inom mottagnings- och utredningsenheterna då man behövt säkra upp bemanningen på grund av många ärenden. Kostnaden för dygnsplaceringar barn och unga, t.ex. Hem för vård eller boende (HVB) och slutna ungdomsvård vid hem som ansvaras av Statens institutionsstyrelse (SiS) minskade i början av året men ökar nu, många gånger med koppling till gängkriminalitet. Avdelningen barn och unga har arbetat strukturerat med att föra över konsulentstödda familjehem till arvoderade vilket minskat kostnaderna. Samtidigt har arvoden höjts genom SKR:s rekommendation vilket drar ned den positiva effekten.

Förvaltningen fick inför 2023 i uppdrag att se över administration och ledningsstöd. Detta tillsammans med att förvaltningen kommer att omorganiseras i nya förvaltningar medför att vakanta tjänster som huvudprincip inte återbesätts. De ekonomiska effekterna är inarbetade i prognosen men syns ännu inte i någon högre grad i utfallet.

Helårsprognosen som gjordes efter juli visade på ett resultat på minus 25 miljoner kronor. Efter augusti prognostiserar social- och omsorgsnämnden ett helårsresultat på minus 35 miljoner kronor. Prognosen innehåller utöver de ej realiserade kostnadsreduceringarna i budgeten justering för slutgiltigt OPI-index (från 3,5% till 4,6%) vilket innebär högre kostnader för den köpta verksamheten, kompensation för externa hyresökningar över index samt någon liten effekt 2023 av den framtagna åtgärdsplanen.

Försämringen av helårsprognosen från juli på minus 10 miljoner kronor förklaras av de ökade kostnaderna för dygnsplaceringar Barn och unga, underskott vad gäller ensamkommande barn på grund av överkapacitet i boende, extra behovskrävande nya placeringar inom vuxna, ökat underskott LSS-boenden samt uppstart av ny daglig verksamhet inom LSS.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Delårsrapport per den 31 augusti 2023

Bilaga:

Social- och omsorgsnämndens delårsrapport per den 31 augusti 2023

SOF uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan per den 31 augusti 2023

Bakgrund

Delårsrapporten är en uppföljning av social- och omsorgsnämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Vid social- och omsorgsnämndens sammanträde i mars fastställdes internbudget och verksamhetsplan för 2023. De beslutade aktiviteterna i verksamhetsplanen är delvis påbörjade alternativt planerade att påbörjas.

Inom socialtjänstens område pågår flera nationella utredningar med förslag på förändringar inom social- och omsorgsnämndens ansvarsområde. Exempel på detta är förslaget om att personlig assistans i sin helhet ska övergå till staten, Försäkringskassan, förslag om ny lagstiftning inom missbruks- och beroendevården och förslag om ny socialtjänstlag. Samtliga reformer planeras för genomförande under 2026. Detta kommer att kräva planerings- och omställningsarbete inom ramen för social- och omsorgsnämndens ansvarsområden och budget.

Den samorganiserade socialtjänsten i Skäggetorp, där myndighet (SOF) och utföraren (Leanlink) arbetar i nära samverkan, har uppnått positiva resultat, dels genom att socialtjänsten kommer in i ett tidigare skede, dels att samverkan stärkts med andra aktörer i området. Ett exempel på detta är att det har uppmärksammats att det pågår en aktiv rekrytering av unga personer till de kriminella gängerna, vilket föranlett ingripande insatser i form av dygnsplaceringar, som har en direkt påverkan på nämndens budget.

Nämnden beslutade i juni om ett inriktningsbeslut avseende Nära socialtjänst, där kommunen delas in i fyra geografiska områden. Förvaltningen har fått i uppdrag att återkomma med en genomförandeplan till nämnden i november månad, som bl. a kommer att beskriva vilka delar av socialtjänsten som ska flytta ut i områdena.

I juni beslutade kommunstyrelsen om en ny nämnds- och förvaltningsorganisation som ska träda i kraft den 1 januari 2024. Arbetet för att verkställa den nya organisationen är påbörjad genom arbetet med att ta fram en interimistisk förvaltningsorganisation.

Mot bakgrund av social- och omsorgsnämndens prognostiserade budgetavvikelse har en åtgärdsplan arbetats fram under första halvåret 2023. Arbetet har skett i samverkan med Leanlink.

Åtgärdsplanen beslutades av nämnden i augusti.

Under hela 2022 minskade antalet dygnsplaceringar av vuxna. Trenden har fortsatt under 2023, vilket har en positiv påverkan på nämndens kostnader avseende vuxna.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information enligt 19 § medbestämmandelagen har lämnats.

Social- och omsorgsförvaltningen

Susanna Lundstedt

Beslutet skickas till:
Peter Alexandersson
Henrik Karpe
Jenny Bolander